

PERUSTOIMEENTULOTUEN TARVE SUURINTA PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Kelan perustoimeentulotuen etuusmenot olivat 722,1 miljoonaa euroa vuonna 2017. Tukea maksettiin vuoden aikana 277 316 kotitaloudelle. Tuen saajia oli 402 564 henkilöä, mikä on 7 % väestöstä.

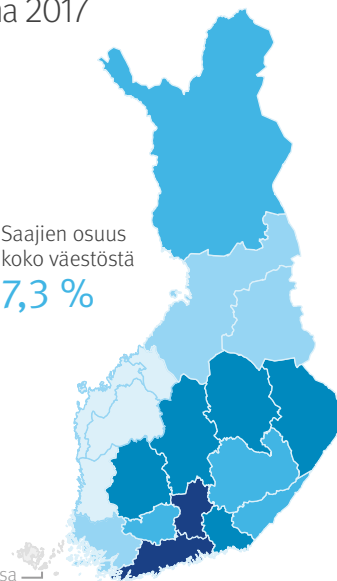
Maakuntatasolla eniten perustoimeentulotuen saajia vuoden 2017 aikana oli Uudellamaalla (9 % väestöstä) ja vähiten Keski-Pohjanmaalla (5 % väestöstä). Kuntatasolla tarkasteltuna perustoimeentulotuen saajia oli suhteessa eniten Kotkassa, 13 % väestöstä. Pienin saajien väestöosuus oli Pyhärannan kunnassa, alle 2 %.

Kuvio 1. Perustoimeentulotuen saajien osuus väestöstä maakunnittain vuonna 2017

Perustoimeentulotuen saajien osuus väestöstä maakunnittain vuonna 2017

Uusimaa	9,0
Päijät-Häme	8,6
Kymenlaakso	8,2
Pohjois-Karjala	8,0
Pohjois-Savo	7,9
Keski-Suomi	7,9
Pirkanmaa	7,6
Kanta-Häme	7,2
Lappi	6,7
Etelä-Karjala	6,6
Etelä-Savo	6,6
Varsinais-Suomi	6,4
Pohjois-Pohjanmaa	6,3
Kainuu	6,2
Satakunta	5,4
Etelä-Pohjanmaa	5,4
Pohjanmaa	5,2
Keski-Pohjanmaa	5,0

Saajien osuus
koko väestöstä
7,3 %

Ahvenanmaa ei mukana vertailussa

Tässä tilastokatsauksessa verrataan perustoimeentulotuen saajia ja maksettuja tukia Tilastokeskuksen kuntaryhmytyksen mukaan. Se jakaa kunnat kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin kuntiin. Pääkaupunkiseutu on erotettu tarkastelussa omaksi kuntaryhmäkseen. Kuntatieto on tilastoitu kotitalouden viimeisimmän perustoimeentulotuen maksun oleskelukunnan mukaan.

Perustoimeentulotuen saajien osuus kunnan väestöstä on suurinta kaupunkimaisissa kunnissa. Vuonna 2017 kymmenessä kunnassa perustoimeentulotuen saajien osuus kunnan väestöstä oli yli 10 %. Näistä kymmenestä kunnasta yhdeksän oli kaupunkimaisia kuntia. Ainoa poikkeus oli Outokumpu, jonka asukkaista 11 % sai Kelasta perustoimeentulotukea vuoden 2017 aikana.

Taulukko 1. Perustoimeentulotuen saajat vuonna 2017 kuntaryhmittäin

	Saajat	Saajien %-osuus väestöstä
Manner-Suomi	402 564	7,3
Pääkaupunkiseutu	117 580	10,1
Muut kaupunkimaiset kunnat	213 527	7,7
Taajaan asutut kunnat	41 944	5,0
Maaseutumaiset kunnat	29 513	4,0

Perustoimeentulotukea saavien väestöosuus on suurin 18–24-vuotiaiden ikäryhmässä. Lähes 80 000 nuorta sai perustoimeentulotukea vuonna 2017, mikä on 18 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Nuorten perustoimeentulotuen saajien osuus väestöstä oli pienin maaseutumaisissa kunnissa.

Taulukko 2. 18–24-vuotiaat perustoimeentulotuen saajat vuonna 2017 kuntaryhmittäin

	18–24-vuotiaat saajat	18–24-vuotiaiden saajien %-osuus väestöstä
Manner-Suomi	79 161	17,7
Pääkaupunkiseutu	18 833	18,5
Muut kaupunkimaiset kunnat	47 757	18,8
Taajaan asutut kunnat	7 918	15,7
Maaseutumaiset kunnat	4 653	11,6

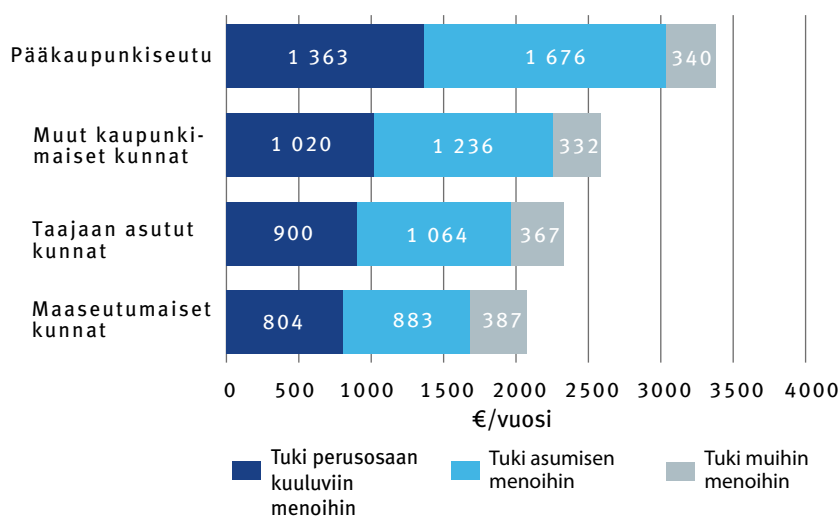
Kela maksoi perustoimeentulotukea vuoden 2017 aikana 277 316 kotitaloudelle. Niistä valtaosa (74 %) oli yhden hengen kotitalouksia. Lapsiperheiden osuus oli 20 %. Lapsiperheiden osuus kotitalouksista oli samaa suuruusluokkaa eri kuntaryhmissä. Suurin lapsiperheiden osuus oli pääkaupunkiseudulla (23 %).

Taulukko 3. Perustoimeentulotukea saaneet kotitaloudet vuonna 2017

	Koti- taloudet	Yhden hengen kotitalouksien %-osuus	Lapsi- perheiden %-osuus
Manner-Suomi	277 316	74,0	20,0
Pääkaupunkiseutu	76 993	71,9	22,8
Muut kaupunkimaiset kunnat	151 839	75,2	18,5
Taajaan asutut kunnat	28 600	73,8	20,4
Maaseutumaiset kunnat	19 884	73,7	19,9

Perustoimeentulotukea maksettiin keskimäärin 2 744 euroa vuodessa kotitaloutta kohti. Pääkaupunkiseudulla tukea maksettiin kotitalouksille keskimäärin 3 378 euroa vuodessa. Pääkaupunkiseudulla perustoimeentulotukea maksettiin muuta maata enemmän erityisesti asumisen menoihin, mutta tuen kohdistuminen myös välttämättömiin perusosamenoihin oli alueella maan suurinta.

Kuvio 2. Keskimääräinen kotitalouksille maksettu perustoimeentulotuki vuonna 2017, €/vuosi

Kela maksoi perustoimeentulotukea kotitalouksille keskimäärin 6 kuukaudelta vuoden 2017 aikana. Luvussa ei ole mukana kuntien maksamaa perustoimeentulotukea, jota kunnat voivat myöntää siirtymäajan maaliskuun 2017 loppuun asti. Reilu kolmannes (34 %) kotitalouksista sai Kelalta tukea vähintään 9 kuukauden ajalta. Pääkaupunkiseudulla lähes 40 % sai tukea vähintään 9 kuukautta. Muissa kaupunkimaisissa kunnissa pitkään tukea saavien osuus oli 34 %, taajaan asutuissa kunnissa 29 % ja maaseutumaisissa kunnissa 25 %.

Marraskuussa 2017 perustoimeentulotukea saavien kotitalouksien nettotulot olivat keskimäärin 888 euroa kuukaudessa. Useammalla kuin joka neljännellä kotitaloudella (27 %) ei ollut marraskuussa verotettavia tuloja. Ne saivat vain verottomia tuloja kuten asumistuki, lapsilisä ja elatustuki tai ne eivät saaneet lainkaan tuloja. Pääkaupunkiseudulla 30 % kotitalouksista ei saanut verotettavia tuloja marraskuussa.

Taulukko 4. Perustoimeentulotukea saavat kotitaloudet marraskuussa 2017 ja kotitalouksien tulot

	Koti- taloudet	Keskimääräiset huomioidut tulot, €/kk	Ei vero- tettavia tuloja, %-osuus
Manner-Suomi	145 256	888	26,5
Pääkaupunkiseutu	44 265	964	30,3
Muut kaupunkimaiset kunnat	78 352	862	25,0
Taajaan asutut kunnat	13 735	829	25,2
Maaseutumaiset kunnat	8 904	831	23,6

Edellä olevien tarkastelujen perusteella voidaan päätellä, että kaupunkimaiset kunnat ja erityisesti pääkaupunkiseutu erottuvat perustoimeentulotuen tilastoissa. Vuonna 2017 perustoimeentulotuen saajista 29 % asui pääkaupunkiseudulla, kun alueella asui 21 % Suomen väestöstä. Perustoimeentulotuen etuusmenoista 34 % maksettiin pääkaupunkiseudulle.

Pääkaupunkiseudulla perustoimeentulotuen kotitaloudet saavat myös muuta maata suurempaa tukea ja useammalta kuukaudelta. Ilmiötä selittää osaltaan alueen muuta maata korkeammat asu-
miskustannukset. Mutta pääkaupunkiseudulla asuu myös muuta maata enemmän kotitalouksia, joilla ei ole verotettavia tuloja. Ensisijaisten tulonlähteiden puuttuminen kasvattaa perustoimeentulotuen tarvetta.

Kuvio 3. Perustoimeentulotuen menot vuonna 2017 kunnan asukasta kohti

